

Příloha k protokolu o SZ č.

Student/-ka: **Bc. Petra Johnová**

Vysoká škola: .
Filozofická fakulta Jihočeské univerzity

Aprobace:
uCJL-uD

Ústav:
Ústav českého jazyka a literatury

Recenzent d. p. */
Mgr. Veronika Faktorová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku:
13. 6. 2014

Vedoucí d. p. */
prof. PhDr. Dalibor Tureček, Csc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

PRÓZY JAROSLAVA VRCHLICKÉHO

.....
(téma)

Diplomová práce Petry Johnové se věnuje prozaické tvorbě Jaroslava Vrchlického, jejíž postavení je v literárněvědném kontextu značně marginalizováno, respektive přehlíženo. Obecně se Vrchlický chápe především jako básník, nikoliv jako prozaik. Informace, či dokonce analýzy příslušných textů jsou v základních syntézách a slovnících spíše kusé, soustavnější monografické studie zcela chybí. Přitom již počátky Vrchlického tvorby byly spjaty s prózou velmi rozmanité povahy, byť ne všechny pokusy byly nakonec dovedeny do tiskové podoby. Vrchlický následně v průběhu let vytvořil několik povídkových souborů, které zjevně nebyly jen nahodilého, mimoděk vznikajícího charakteru, ale sledovaly jistou, značně se od sebe lišící koncepci. Svou prozaickou tvorbu nakonec uzavřel nejprestižnějším žánrem – románem *Loutky*.

Výchozí pozice Petry Johnové je tedy velice slibná a otevřená různým možnostem, jak dosud nepříliš zpracovaný literární materiál pojmout. Autorka práce přijala tuto výzvu a rozhodla se téma uchopit v co nejširším záběru. První kapitoly jsou tak věnovány kritické recepci jednotlivých titulů, a to v rozsáhlém časovém horizontu od roku vydání do roku 1918 (tedy za hranici autorova života), další kapitoly přináší podrobnou analýzu textů z hlediska naratologického, tematologického a stylového a závěrečná část sumarizuje vztah děl k aktuálním uměleckým diskursům. Z nich za nejpodstatnější určuje Petra Johnová

parnasismus, ačkoliv – jak naznačuje název příslušné kapitoly – ve Vrchlického prózách se střetávaly různé umělecké postupy a tendence.

Práci Petry Johnové rozhodně nelze vytknout nedostatečné pokrytí nabízejícího se výzkumného materiálu, autorka dokázala soustředit a zanalyzovat veškeré Vrchlického prózy, jejich kritické ohlasy i pozdější literárněvědná hodnocení. Jestliže heuristická práce si zaslouží uznání, k analytické rovině je možné projevit určité výhrady. V první řadě koncepce práce se mi jeví jako značně schématická, autorka postupuje podle předem vymezených analytických kategorií (konstelace postav, zobrazení času a prostoru, podoba vypravěče), které ale mnohdy nejsou nijak nosné a v podstatě nemají žádnou výpovědní hodnotu – nač se například věnovat pojetí vypravěče v souboru *Povídky sentimentální a ironické*, pokud hlavním a jediným zjištěním je, že „pozice vypravěče není v próze příznaková“ (s. 63) (neúčinnost sledování této kategorie se v tomto případě projevuje rovněž v rozsahu kapitoly obnášející odstavec o třech větách). Mnohem zajímavější výsledky se rýsují tam, kde se Petra Johnová dotýká stylové povahy jednotlivých textů, respektive odhaluje specifčnost Vrchlického postupů, které byly značně nesourodé s dobovým horizontem čtenářského očekávání. Ostatně dobová kritika, jak vyzdvihuje i Petra Johnová, často upozorňovala na experimentálnost, originalitu a nekonvenčnost sledovaných děl. Tyto aspekty vycházely jednak z Vrchlického tendence k zobrazování ženské erotičnosti a smyslnosti, což dobové recenzenty často pobuřovalo jako nemístná „frivolnost“, „pikantnost“ či nepříjemné „rozkošnictví“ (srov. s. 17 a s. 20), jednak zde byla od prvních povídkových souborů již zcela zásadně převracena obvyklá povídková forma (toho si povšimli recenzenti Šalda i Karásek, viz s. 20–21). Patrné je to zvláště v *Povídkách ironických a sentimentálních*, kde je dějová složka potlačena na minimum, převažují lyrické popisy, celkově se jazykový styl blíží básnickému projevu (opírám se zde o studii M. Fránka o parnasistní próze určenou pro vznikající monografii *Český a slovenský literární parnasismus* připravovanou badatelským týmem pod vedením D. Turečka a A. Hamana, z jejíž částí autorka také čerpala). Petra Johnová však tyto Vrchlického postupy nejenže přesněji nekomentuje, ale mnohdy je ani neuvádí. Podobně si přitom počíná i v kapitolách, v nichž sleduje obraznost Vrchlického děl. V jejím podání jde vždy jen o přiřazování jednotlivých jevů (zde se projevuje parnasismus, zde naturalismus, zde jde o formální experiment), pro něž podniknutý rozbor vybraných naratologických kategorií, případně klíčových motivů nesoustředí dostatečné a přesvědčivé doklady. Zásadní handicap textu tedy spočívá v absenci hlubšího a promyšlenějšího výkladu. Z toho důvodu hodnotím práci Petry Johnové jako velmi dobrou.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích, dne 13. 6. 2014

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte

